

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil student: Jáchym Šenkyřík

Název práce: Politika papeže Benedikta XVI. vůči arabsko-muslimskému světu

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

PhDr. Ondřej Matějka Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

V úvodu práce autor vymezuje jako základní problematiku politiku papeže a papežské kurie za pontifikátu Benedikta XVI. vůči „arabsko-muslimské civilizaci“. J. Šenkyřík si klade za cíl ověřit hypotézu, zda se Benedikt XVI. zasloužil o prohloubení dialogu mezi křesťanstvím a islámem „a rozvíjel tak v křesťanské společnosti pozitivní bezpředsudkové vnímání islámského náboženství“ (str. 12).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Přestože jde o krátkou práci (necelých 33 normostran textu), autor věnuje aspektům, které se více či méně vztahují k výše citované hypotéze, v podstatě jen menší polovinu práce (str. 23-36). Nejdřív totiž vymezuje „důležité pojmy“ (některé z nich jsou ovšem analyticky dosti obtížně použitelné jako „arabsko-muslimská civilizace“, některé dosti banální jako „papež“). Následuje poněkud vágně pojaté představení vztahu římskokatolické církve k islámu, nastínění vztahu mezi římskou kurií a papežem a krátká charakteristika osoby Benedikta XVI. Od strany 23 pak autor (konečně) začíná mapovat styky papeže a papežské kurie za pontifikátu Benedikta XVI. s arabsko-muslimským světem: v této kapitole se zaměřuje jednak na Benediktovy projevy (počínaje známou kontroverzní přednáškou v Řezně), jednak na jeho cesty (Turecko v roce 2006, Jordánsko, Izrael a Palestinu v roce 2009, Libanon 2012) a na další setkání s představiteli islámského světa (např. se saúdským králem Abdaláhem v roce 2007).

Z metodologického hlediska jde z větší části o přehledovou studii. Ve stěžejní páté (ovšem v textu nečíslované!) kapitole pak J. Šenkyřík nabízí spíše nesmělé komentáře papežových projevů (bez soustavnějšího pokusu o alespoň průřezovou tematickou analýzu).

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Po jazykové stránce je práce až na pár drobností v pořádku (např. užití velkého písmene u „Papeže“ – str. 17). Z formálního hlediska představuje problém autorovo rozhodnutí nedělit použité zdroje na prameny a literaturu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Kromě nevyváženosti textu a poněkud banálních pasáží v první části práce (kde na sebe kapitoly navíc často nijak nenavazují – viz str. 20) považuju za základní problém studie velmi empatický postoj k Benediktovi XVI. Ten se projevuje třeba v nepodložených interpretacích vztahujících se k Benediktovu řízení církve „s pokorou a skromností sobě vlastní“ (str. 21) či k jeho „postoji“ při cestě na Blízký Východ, kdy v jeho jednání dle J. Šenkyříka „nešlo o nějakou vypočítavost, ale o soucit Svatého otce se všemi lidmi, o soucit, jenž nerozlišuje mezi etnickými či náboženskými aspekty člověka. [...] Papeži jde o budoucnost lidstva“ (str. 31). Při četbě následující pasáže pak nemůže nezarazit autorovo mlčení o skutečnosti, že Benedikt XVI. ani v západním veřejném prostoru rozhodně nepůsobil jako jednoznačně přijímaná, konsenzuální spirituální autorita: není tvrzení o Benediktově „schopnosti předávat slovy problematiku a hloubku křesťanské víry a dokázat se přehledně a trefně vyjadřovat k problémům lidské civilizace“, což „zvýšilo zájem o poslech (či četbu) papežových myšlenek“ (str. 22) příliš jednostranné?

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Při obhajobě by rozhodně stálo za to vysvětlit, na čem se zakládá tato autorova vyhraněná interpretace, a zohlednit i problematičtější hodnocení Benediktova pontifikátu. Stejně doporučuji prohloubit úvahu nad tím, kdo vlastně konstituuje onen „islámský svět“, který vstoupil do dialogu s Benediktem XVI. V jakém vztahu byl (je) tento „svět“ (nebo spíše velmi vybraná intelektuální společnost?) například s veřejným míněním ve zmiňovaných islámských zemích?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře až dobře.

Datum: 8.6. 2014

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.